

ОСНОВНИ СТРУКТУРНИ ПОКАЗАТЕЉИ ПОСЛОВАЊА ПРЕДУЗЕЋА И ПРЕДУЗЕТНИКА

BASIC STRUCTURAL INDICATORS OF BUSINESS ACTIVITIES OF ENTERPRISES AND ENTREPRENEURS

У 2017. години било је 8 034 активна предузећа и 18 048 предузетника који тржишно послују, од чега је 34,5% пословало у подручју *Трговина на велико и мало; поправка моторних возила и мотоцикала*, док структура запослених показује да је од око 180 хиљада запослених лица, 40,5% ангажовано у подручјима индустрије.

Највеће трошкове рада по запосленом имала су предузећа и предузетници у подручју *Производња и снабдијевање електричном енергијом, гасом, паром и климатизација* 25 454 КМ и *Информације и комуникације* 23 915 КМ, а најмање у подручју *Дјелатности пружања смјештаја, припреме и услуживања хране; хотелијерство и угоститељство*, 8 290 КМ.

У стварању додате вриједности по факторским трошковима највеће учешће имала су предузећа и предузетници из подручја *Прерађивачка индустрија* 23,6%, *Трговина на велико и мало; поправка моторних возила и мотоцикала* 21,6% и *Производња и снабдијевање електричном енергијом, гасом, паром и климатизација* 9,5%.

Највећа додата вриједност по запосленом лицу, као мјера продуктивности рада, остварена је у подручју *Информације и комуникације* 67 998 КМ, затим у подручјима *Пословање некретнинама* 67 816 КМ и *Умјетност, забава и рекреација* 64 493 КМ.

Просјечна бруто оперативна стопа, односно стопа профитабилности нефинансијске пословне економије у Републици Српској у 2017. години износила је 13,5%. Највеће стопе профитабилности постигнуте су у подручјима *Пословање некретнинама* 55,0%, *Умјетност, забава и рекреација* 36,5% и *Информације и комуникације* 36,3%.

У овом саопштењу објављују се основни годишњи структурни пословни показатељи за нефинансијску пословну економију Републике Српске.

Саопштење садржи основне структурне варијабле и индикаторе добијене на основу Годишњих извјештаја структурних пословних статистика за 2017. годину. Структурним пословним статистикама у 2017. години обухваћена су предузећа и предузетници из подручја индустрије (В, С, Д и Е), Грађевинарства (F), Трговине на велико и мало; поправка моторних возила и мотоцикала (G) и нефинансијских услуга (H, I, J, L, M, N, P, Q, R и S), према Класификацији дјелатности КД БиХ 2010. Подручје R уведено је у обухват Структурних пословних статистика први пут у овој посматраној години и обухвата предузећа и предузетнике из приватног (профитног) сектора.

Оцјене основних структурних показатеља о тржишном пословању предузећа и предузетника у 2017. години дате су према подручјима дјелатности и величини према броју запослених.

In 2017 there were 8,034 active enterprises and 18,048 entrepreneurs operating commercially, out of which 34.5% were from the section *Wholesale and retail trade; repair of motor vehicles and motorcycles*, while the structure of employed persons shows that out of approximately 180 thousand employed persons, 40.5% were engaged in industrial sections.

The highest labour costs per employee were those of enterprises and entrepreneurs in the section *Electricity, gas, steam and air-conditioning supply* with 25,454 KM and in *Information and communication* with 23,915 KM, while the lowest ones were those in the section *Accommodation and food service activities*, 8,290 KM.

In the production of value added at factor costs, the highest share was that of enterprises and entrepreneurs in the section *Manufacturing* 23.6%, followed by *Wholesale and retail trade; repair of motor vehicles and motorcycles* 21.6%, while *Electricity, gas, steam and air-conditioning supply* participated with 9.5%.

The highest value added per person employed, as a measure of labour productivity, was achieved in the section *Information and communication* with 67,998 KM, followed by *Real estate activities* with 67,816 KM, and *Arts, entertainment and recreation* with 64,493 KM.

The profitability rate as the average gross operating rate of the non-financial business economy in *Republika Srpska* in 2017 was 13.5%. The highest profitability rates were achieved in the section *Real estate activities* 55.0%, *Arts, entertainment and recreation* 36.5%, and *Information and communication* with 36.3%.

This release presents main annual Structural Business indicators for non-financial business economy of *Republika Srpska*.

The release contains main structural variables and indicators obtained through the Annual reports on Structural Business statistics for 2017. In 2017, the Structural Business statistics survey covered enterprises and entrepreneurs from sections *Industry (B, C, D and E), Construction (F), Wholesale and retail trade; repair of motor vehicles and motorcycles (G) and of Non-financial Services (H, I, J, L, M, N, P, Q, R and S)*, in accordance with the Classification of Economic Activities KD BiH 2010. Section R was introduced for the first time into the coverage of Structural Business Statistics in this observation year and it covers enterprises and entrepreneurs from the private (profit) sector.

Assessments of main structural indicators of business activities of enterprises and entrepreneurs operating commercially in 2017 are given by section of activities and size by number of persons employed.

1. ОСНОВНЕ СТРУКТУРНЕ ПОСЛОВНЕ ВАРИЈАБЛЕ ПРЕМА ПОДРУЧЈИМА ДЈЕЛАТНОСТИ, 2017.
BASIC STRUCTURAL BUSINESS VARIABLES BY SECTION OF ECONOMIC ACTIVITIES, 2017

Подручје	Број предузећа <i>Number of enterprises</i>	Број предузетника <i>Number of entrepreneurs</i>	Број запосле- них лица <i>Number of persons employed</i>	Промет <i>Turnover</i>	Додата вриједност по факторским трошковима <i>Value added at factor cost</i>	Трошкови запослених <i>Personnel costs</i>	Section
УКУПНО	8 034	18 048	180 597	19 848 987	4 879 062	2 194 302	TOTAL
B Вађење руда и камена	86	1	5 133	394 757	240 304	113 679	B Mining and quarrying
C Прерађивачка индустрија	1 594	1 963	54 327	4 999 270	1 152 356	626 415	C Manufacturing
D Производња и снабдијевање електричном енергијом, гасом, паром и климатизација	87	-	8 897	1 061 227	461 881	226 468	D Electricity, gas, steam and air- conditioning supply
E Снабдијевање водом; канализација, управљање отпадом и дјелатности санације животне средине	132	21	4 859	192 796	107 013	76 786	E Water supply; sewerage, waste management and remediation activities
F Грађевинарство	660	675	12 089	1 321 236	396 414	126 031	F Construction
G Трговина на велико и мало; поправка моторних возила и мотоцикала	2 611	6 397	42 665	8 604 028	1 052 281	422 824	G Wholesale and retail trade; repair of motor vehicles and motorcycles
H Саобраћај и складиштење	661	1 544	13 266	763 534	309 752	168 799	H Transport and storage
I Дјелатности пружања смјештаја, припреме и услуживања хране; хотелијерство и угоститељство	144	3 715	12 175	515 226	138 355	70 121	I Accommodation and food service activities
J Информације и комуникације	285	89	5 896	721 281	400 927	138 831	J Information and communication
L Пословање некретнинама	135	25	548	52 469	37 163	8 293	L Real estate activities
M Стручне, научне и техничке дјелатности	745	1 196	7 249	451 917	201 329	88 170	M Professional, scientific and technical activities
N Административне и помоћне услужне дјелатности	165	150	2 944	92 351	54 271	27 790	N Administrative and support service activities
P Образовање ¹⁾	115	207	1 624	51 480	34 867	19 880	P Education ¹⁾
Q Дјелатности здравствене заштите и социјалног рада ¹⁾	483	11	2 823	132 384	78 198	40 670	Q Human health activities ¹⁾
R Умјетност, забава и рекреација ¹⁾	42	33	2 524	374 159	162 781	26 033	R Arts, entertainment and recreation ¹⁾
S Остале услужне дјелатности ²⁾	89	2 021	3 578	120 872	51 170	13 512	S Other service activities ²⁾

2. ОСНОВНЕ СТРУКТУРНЕ ПОСЛОВНЕ ВАРИЈАБЛЕ ПРЕМА ВЕЛИЧИНИ ПРЕДУЗЕЋА И ПРЕДУЗЕТНИКА, 2017.
BASIC STRUCTURAL BUSINESS VARIABLES BY SIZE OF ENTERPRISES AND ENTREPRENEURS, 2017

Величина према броју запослених лица	Број предузећа <i>Number of enterprises</i>	Број предузетника <i>Number of entrepreneurs</i>	Број запосле- них лица <i>Number of persons employed</i>	Промет <i>Turnover</i>	Додата вриједност по факторским трошковима <i>Value added at factor costs</i>	Трошкови запослених <i>Personnel costs</i>	Size by number of persons employed
УКУПНО	8 034	18 048	180 597	19 848 987	4 879 062	2 194 302	TOTAL
Мала (0–49 запослених)	7 539	18 033	88 805	9 847 602	2 045 066	776 241	Small (0–49 employed persons)
Средња (50–249 запослених)	417	12	42 781	5 328 347	1 110 683	565 664	Medium (50–249 employed persons)
Велика (250 и више запослених)	78	3	49 011	4 673 038	1 723 313	852 397	Large (250 and more employed persons)

¹⁾ У подручјима P, Q и R обухваћени су предузећа и предузетници из приватног (профитног) сектора
Enterprises and entrepreneurs from the private (profit) sector are covered in the sections P, Q and R

²⁾ Изузев области 94 (Дјелатности организација на бази учлањења) која се, према ЕУ регулативи 295/2008, не обухвата
Except division 94 (Activities of membership organizations) which is not covered in accordance with the EU regulation 295/2008

3. ОСНОВНИ СТРУКТУРНИ ПОСЛОВНИ ИНДИКАТОРИ ПРЕМА ПОДРУЧЈИМА ДЈЕЛАТНОСТИ, 2017.
BASIC STRUCTURAL BUSINESS INDICATORS BY SECTION OF ECONOMIC ACTIVITIES, 2017

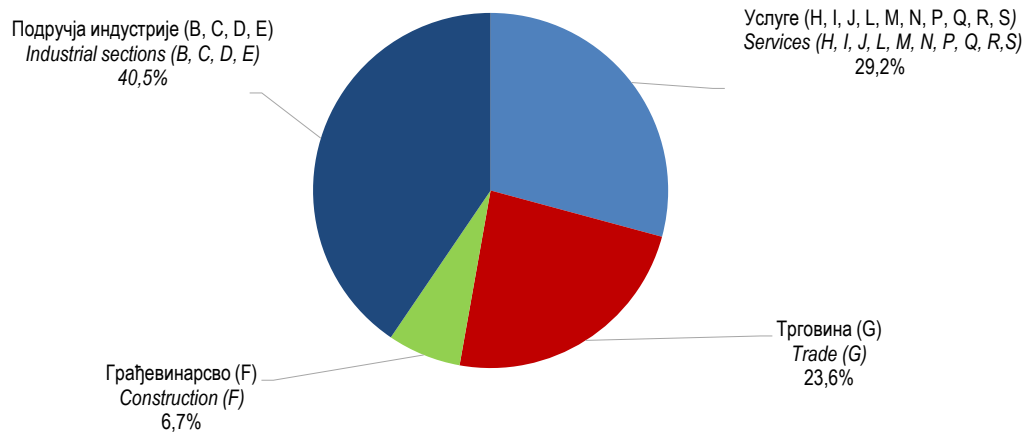
Подручје	Промет по запосленом лицу, КМ <i>Turnover per person employed, KM</i>	Додата вриједност по запосленом лицу, КМ <i>Value added per person employed, KM</i>	Учешће додате вриједности у вриједности производње (%) <i>Share of value added in production value (%)</i>	Трошкови рада по запосленом, КМ <i>Labour cost per employee, KM</i>	Стопа профитабилности (%) <i>Profitability rate (%)</i>	Section
УКУПНО	109 908	27 016	39,2	13 503	13,5	TOTAL
B Вађење руда и камена	76 906	46 816	61,2	22 155	32,1	B Mining and quarrying
C Прерађивачка индустрија	92 022	21 211	24,4	11 967	10,5	C Manufacturing
D Производња и снабдијевање електричном енергијом, гасом, паром и климатизација	119 279	51 914	54,1	25 454	22,2	D Electricity, gas, steam and air-conditioning supply
E Снабдијевање водом; канализација, управљање отпадом и дјелатности санације животне средине	39 678	22 024	55,4	15 871	15,7	E Water supply; sewerage, waste management and remediation activities
F Грађевинарство	109 292	32 791	31,9	11 043	20,5	F Construction
G Трговина на велико и мало; поправка моторних возила и мотоцикала	201 665	24 664	54,1	11 662	7,3	G Wholesale and retail trade; repair of motor vehicles and motorcycles
H Саобраћај и складиштење	57 556	23 349	40,7	14 402	18,5	H Transport and storage
I Дјелатности пружања смјештаја, припреме и услуживања хране; хотелијерство и угоститељство	42 318	11 364	34,8	8 290	13,2	I Accommodation and food service activities
J Информације и комуникације	122 330	67 998	55,0	23 915	36,3	J Information and communication
L Пословање некретнинама	95 745	67 816	64,8	15 857	55,0	L Real estate activities
M Стручне, научне и техничке дјелатности	62 342	27 773	50,0	14 566	25,0	M Professional, scientific and technical activities
N Административне и помоћне услужне дјелатности	31 369	18 435	56,5	9 946	28,7	N Administrative and support service activities
P Образовање	31 709	21 476	66,7	14 035	29,1	P Education
Q Дјелатности здравствене заштите и социјалног рада	46 888	27 696	60,0	14 461	28,3	Q Human health activities
R Умјетност, забава и рекреација	148 241	64 493	43,1	10 455	36,5	R Arts, entertainment and recreation
S Остале услужне дјелатности	33 782	14 301	56,1	8 678	31,2	S Other service activities

4. ОСНОВНИ СТРУКТУРНИ ПОСЛОВНИ ИНДИКАТОРИ ПРЕМА ВЕЛИЧИНИ ПРЕДУЗЕЋА И ПРЕДУЗЕТНИКА, 2017.
BASIC STRUCTURAL BUSINESS INDICATORS BY SIZE OF ENTERPRISE AND ENTREPRENEURS, 2017

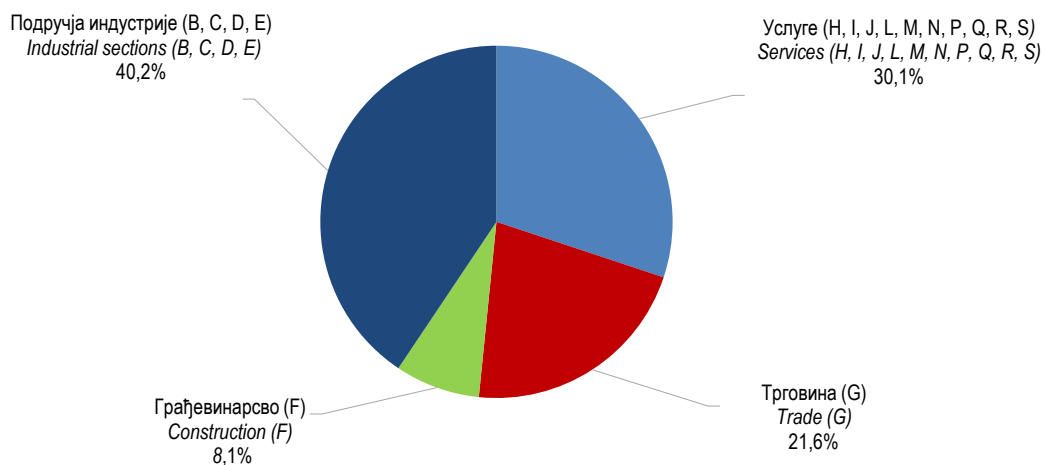
Величина према броју запослених лица	Промет по запосленом лицу, КМ <i>Turnover per person employed, KM</i>	Додата вриједност по запосленом лицу, КМ <i>Value added per person employed, KM</i>	Учешће додате вриједности у вриједности производње (%) <i>Share of value added in production value (%)</i>	Трошкови рада по запосленом, КМ <i>Labour cost per employee, KM</i>	Стопа профитабилности (%) <i>Profitability rate (%)</i>	Size by number of persons employed
УКУПНО	109 908	27 016	39,2	13 503	13,5	TOTAL
Мала (0–49 запослених)	110 890	23 029	39,7	10 973	12,9	Small (0–49 employed persons)
Средња (50–249 запослених)	124 549	25 962	28,6	13 229	10,2	Medium (50–249 employed persons)
Велика (250 и више запослених)	95 347	35 162	50,7	17 393	18,6	Large (250 and more employed persons)

5. ОСНОВНЕ СТРУКТУРНЕ ПОСЛОВНЕ ВАРИЈАБЛЕ ПРЕМА ПОДРУЧЈИМА ДЈЕЛАТНОСТИ – СТРУКТУРЕ, 2017.
BASIC STRUCTURAL BUSINESS VARIABLES BY SECTION OF ECONOMIC ACTIVITIES – STRUCTURE, 2017

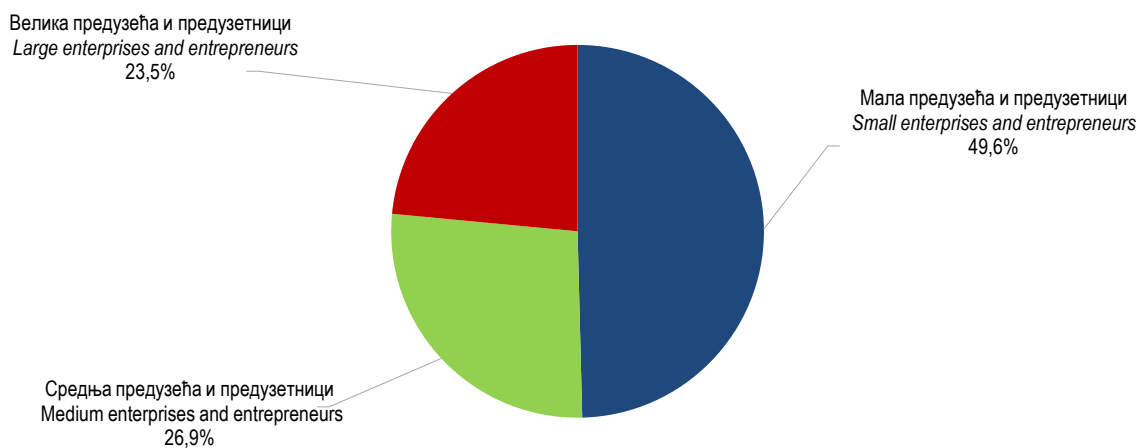
Подручје	Број предузећа <i>Number of enterprises</i>	Број предузетника <i>Number of entrepreneurs</i>	Број запослених лица <i>Number of persons employed</i>	Промет <i>Turnover</i>	Додата вриједност по факторским трошковима <i>Value added at factor costs</i>	Section
УКУПНО	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	TOTAL
B Вађење руда и камена	1,1	0,0	2,8	2,0	4,9	B Mining and quarrying
C Прерађивачка индустрија	19,8	10,9	30,1	25,2	23,6	C Manufacturing
D Производња и снабдијевање електричном енергијом, гасом, паром и	1,1	-	4,9	5,3	9,5	D Electricity, gas, steam and air-conditioning supply
E Снабдијевање водом; канализација, управљање отпадом и дјелатности санације животне средине	1,6	0,1	2,7	1,0	2,2	E Water supply; sewerage, waste management and remediation activities
F Грађевинарство	8,2	3,7	6,7	6,6	8,1	F Construction
G Трговина на велико и мало; поправка моторних возила и мотоцикала	32,5	35,4	23,6	43,3	21,6	G Wholesale and retail trade; repair of motor vehicles and motorcycles
H Саобраћај и складиштење	8,2	8,6	7,4	3,8	6,4	H Transport and storage
I Дјелатности пружања смјештаја, припреме и услуживања хране; хотелијерство и угоститељство	1,8	20,6	6,7	2,6	2,8	I Accommodation and food service activities
J Информације и комуникације	3,6	0,5	3,3	3,6	8,2	J Information and communication
L Пословање некретнинама	1,7	0,1	0,3	0,3	0,8	L Real estate activities
M Стручне, научне и техничке дјелатности	9,3	6,6	4,0	2,3	4,1	M Professional, scientific and technical activities
N Административне и помоћне услужне дјелатности	2,1	0,8	1,6	0,5	1,1	N Administrative and support service activities
P Образовање	1,4	1,2	0,9	0,3	0,7	P Education
Q Дјелатности здравствене заштите и социјалног рада	6,0	0,1	1,6	0,7	1,6	Q Human health activities
R Умјетност, забава и рекреација	0,5	0,2	1,4	1,9	3,3	R Arts, entertainment and recreation
S Остале услужне дјелатности	1,1	11,2	2,0	0,6	1,1	S Other service activities

Графикон 1. Структура броја запослених лица према подручјима дјелатности, 2017.
Graph 1. Structure of number of persons employed by section of economic activities, 2017

Графикон 2. Структура додате вриједности према подручјима дјелатности, 2017.
Graph 2. Structure of value added by section of economic activities, 2017

Графикон 3. Структура промета према величини предузећа и предузетника, 2017.
Graph 3. Structure of turnover by size of enterprises and entrepreneurs, 2017

МЕТОДОЛОШКА ОБЈАШЊЕЊА

METHODOLOGICAL EXPLANATIONS

Методологија за провођење истраживања структурних пословних статистика усклађена је са европским статистичким стандардима и њен садржај је прописан основном ЕУ Регулацивом 295/2008 и регулативама за имплементацију 250/2009, 251/2009 и 275/2010.

Methodology used for the survey Structural Business Statistics implementation is harmonised with the European statistical standards, and its content is stipulated in the basic EU Regulation 295/2008 and in the implementation regulations 250/2009, 251/2009 and 275/2010.

Подаци Структурних пословних статистика резултат су статистичке обраде Годишњих извјештаја структурних пословних статистика и Годишњих финансијских извјештаја активних предузећа, те процјене активних предузетника, која послују тржишно и чије је сједиште на територији Републике Српске.

Data on Structural Business Statistics are the result of the statistical processing of Annual reports on Structural Business Statistics and Annual financial statements of active enterprises as well as estimates of active entrepreneurs, operating commercially with headquarters on the territory of Republika Srpska.

Подаци за предузетнике³⁾ су процијењени на основу броја запослених лица, коришћењем модела регресионе и корелационе анализе.

Data on entrepreneurs³⁾ are estimated by number of persons employed, using the method of regression and correlation analysis.

Резултати Структурних пословних статистика се од 2017. године производе на бази директно прикупљених података за предузећа са 20 и више запослених лица, на бази Годишњих финансијских извјештаја за предузећа са мање од 20 запослених лица, а за предузетнике на бази процјена заснованих на подацима из Пореске управе Републике Српске. Оквир за истраживање је креиран на основу података Статистичког пословног регистра.

Since 2017, results of Structural Business Statistics have been produced based on the directly collected data for enterprises with 20 or more persons employed, based on the Annual financial statements for enterprises with less than 20 persons employed, and based on estimated using data provided by the Tax Administration of Republic of Srpska for entrepreneurs. The survey frame is based on Statistical Business Register data.

Подаци произведени Структурним пословним истраживањем користе се за анализу структуре предузећа и предузетника по дјелатностима, структуре фактора коришћених у процесу производње, анализу пословног успеха и конкурентности, као и анализу развоја пословања на регионалном и међународном нивоу. Такође, подаци структурних пословних статистика представљају значајне инпуте за процјене и обрачун макроекономских агрегата националних рачуна, обрачун пондера за израчунавање индекса у краткорочним статистикама, као и за ажурирање података у Статистичком пословном регистру.

Data obtained through the Structural Business Survey are used for the analysis of structure of enterprises and entrepreneurs by activity and of structure of factors used in production process, for the analysis of business profit and losses and competitiveness, as well as for the analysis of development of business operations at regional and international levels. Also, Structural Business Statistics data represent important inputs for the estimates and calculation of macroeconomic aggregates in the National Accounts, for calculation of weights used for the calculation of indices in short-term statistics, as well as for data updating in the Statistical Business Register.

Дефиниције варијабли

Definitions of variables

Величина предузећа и предузетника одређена је бројем запослених, према којем се разликују мала, средња и велика. Мала запошљавају, просјечно годишње, од 0 до 49 радника, средња од 50 до 249, а велика 250 и више радника. Ради презентације података о величини предузећа и предузетника, за статистичке сврхе користи се подјела према броју запослених.

Size of enterprises and entrepreneurs is determined by the number of employees and based on this classification enterprises and entrepreneurs can be small, medium and large. Small ones employ between 0 and 49 persons a year on average, medium ones employ between 50 and 249 persons, while large ones employ 250 or more people. For statistical purposes, in order to present the data on size of enterprises and entrepreneurs, the classification based on the number of employees is used.

Број предузећа и предузетника обухвата субјекте из Статистичког пословног регистра у популацији која је предмет посматрања, а која тржишно послују и била су активна барем дио референтне године (остварила промет или имала запослене). Искључују се сва привремено неактивна (мирујућа) или стварно неактивна предузећа и предузетници.

Number of enterprises and entrepreneurs covers entities from the Statistical Business Register in the population which is subject to observation, which operated commercially and were active for at least a part of the reference year (with either realised turnover or with employees). Temporarily inactive (quiescent) and actually inactive enterprises and entrepreneurs are excluded.

Број запослених обухвата лица која имају заснован радни однос на неодређено или одређено вријеме са пуним или непуним радним временом. Бројем запослених обухваћени су сезонски радници, приправници и радници који раде код куће, лица у штрајку или краткорочном одсуству. Нису обухваћена лица на дугорочном одсуству. Запослени су плаћени од стране послодавца за извршени рад, а плаћање може бити у форми плате, накнаде, хонорара, награда, плаћања по комаду или плаћања у натура.

Number of employees covers persons who are employed on a temporary or permanent basis, working full or part time. Number of employees includes seasonal workers, apprentices and people working from home, and persons on strike or on short-term leave. This number does not cover persons on long-term leave. Employees are paid by the employer for performed work, and payments can be in the form of a wage, salary, fee, gratuity, piecework pay or remuneration in kind.

Број запослених лица обухвата број запослених и неплаћена запослена лица као што су власници, партнери, чланови породице, волонтери и др.

Number of persons employed includes number of employees and unpaid employed persons such as proprietors, partners, family members, volunteers, etc.

Промет обухвата обрачунате приходе од продаје властитих производа, пружених услуга и продаје робе за препродају током референтног периода. У обрачун промета укључују се сви фактурисани порези, осим ПДВ-а и акциза.

Turnover covers calculated revenues from sale of own products, revenues from provided services and revenues from sale of goods for resale, during the reference period. Calculation of turnover includes all accrual taxes, except VAT and excise.

Додата вриједност по факторским трошковима исказана је у бруто износу (без одузимања амортизације), а израчунава се тако да се на вриједност производње у основним цијенама додају субвенције, а одузму трошкови пореза на производе и производњу и вриједност међуфазне потрошње.

Value added at factor costs is given as the gross amount (without depreciation deduction), calculated by adding subsidies to production value at basic prices, and subtracting product and production tax costs and value of intermediate consumption from it.

Трошкови запослених су укупне накнаде запосленима током референтног периода, у новцу или у натура. Чине их бруто плате и накнаде плата, те остали трошкови запослених који имају карактер личних примања.

Personnel costs are defined as total compensation of employees during the reference period, in money or in kind. These consist of gross wages and salaries, and other personnel costs having the character of personal income.

³⁾ Детаљније објашњење метода процјене података за предузетнике видјети у СПС Методологији на: http://www2.rzs.rs.ba/static/uploads/metodologije/strukturne_poslovne_statistike/SPS-Metodologija_PoslovanjaPreduzecalPreduzetnika_v3.pdf
Detailed explanation of data estimation methods for entrepreneurs are available in the SBS Methodology at: http://www2.rzs.rs.ba/static/uploads/metodologije/strukturne_poslovne_statistike/SPS-Metodologija_PoslovanjaPreduzecalPreduzetnika_v3.pdf

Дефиниције индикатора

Промет по запосленом лицу добија се дијелењем укупно оствареног промета са укупним бројем запослених лица. Овај индикатор изражава продајну способност предузећа и предузетника из одређене дјелатности.

Додата вриједност по запосленом лицу представља основни индикатор за мјерење **продуктивности рада**. Овај индикатор показује колико је створено додате вриједности по запосленом лицу.

Учешће додате вриједности у вриједности производње добија се дијелењем укупне додате вриједности са укупно оствареном вриједношћу производње.

Трошкови рада по запосленом показују просјечне трошкове запослених у некој дјелатности, а добијају се дијелењем укупних трошкова запослених са бројем запослених, односно бројем лица која су плаћена за обављени рад.

Стопа профитабилности (брuto оперативна стопа) показује колико је процентуално учешће брuto пословног вишка у промету. Овај индикатор показује зарађивачку способност предузећа и предузетника или одређене дјелатности.

Definitions of indicators

Turnover per person employed is obtained by dividing total turnover by total number of persons employed. This indicator expresses the enterprise and entrepreneur's selling capacity from a specific activity.

Value added per person employed is a basic indicator for **labour productivity** measuring. This indicator shows the amount of value added produced per person employed.

Share of value added in turnover is obtained by dividing total value added by total achieved turnover.

Labour costs per employee show the average costs of employees in certain activities and these are obtained by dividing total labour costs by number of employees, that is, by number of persons who were paid for performed work.

Profitability rate (gross operating rate) represents percentage share of gross operating surplus in turnover. This indicator shows earning capacity of enterprises and entrepreneurs or of certain activity.

Припрема саопштења: Даница Бабић, Слађана Никић
e-mail: danica.babic@rzs.rs.ba
sladjana.nikic@rzs.rs.ba

Prepared by: Danica Babić, Slađana Nikić
e-mail: danica.babic@rzs.rs.ba
sladjana.nikic@rzs.rs.ba

Издаје Републички завод за статистику, Република Српска, Бања Лука, Вељка Млађеновића 12д – Тел. +387 51 332 700 - Проф. др Јасмин Комић, главни уредник – Излази годишње – Саопштење је објављено на Интернету на адреси: www.rzs.rs.ba – E-mail: stat@rzs.rs.ba – **Приликом коришћења података обавезно навести извор**

Published by Republika Srpska Institute of Statistics, Banja Luka, Veljka Mladenovića 12d – Tel. +387 51 332 700 – Prof. Dr Jasmin Komic, Editor in chief – Annual periodicity – Release is available on the Internet at: www.rzs.rs.ba – E-mail: stat@rzs.rs.ba – **These data can be used provided the source is acknowledged**